

La clau

Es 14 eurodiputats del PSOE van votar dimarts a Brussel·les en contra de l'elecció de **Jean-Claude Juncker** com a nou president de la Comissió Europea (CE). Va ser un error perquè així se saltaven l'acord arribat amb el Grup Socialista Europeu amb els populars perquè, a canvi, el socialista alemany **Martin Schulz** fos president de l'Europarlament. L'elecció de **Juncker** no era, per altra banda, cap capritx. Es tractava de l'aspirant a presidir la CE que comptava amb més suports a la Cambra, i per tant el més democràtic era que ell assolís el lloc. Amb la seva discrepància, els diputats socialistes espanyols van denotar falta de serietat i, el que és pitjor, van demostrar que arribaven a Brussel·les per fer políti-

El primer error de Pedro Sánchez

JUANCHO
Dumall
DIRECTOR
ADJUNT

ca mirant l'escenari nacional.

Segons el diputat **Ramón Jáuregui**, tan europeista ell, ho van fer per coherència amb «la passió» que va posar el PSOE en la campanya per

rebutjar l'estratègia dels conservadors davant la crisi. I és clar, després de tanta passió, ¿com li hem de donar el vot a **Juncker**? ¿Com hem de deixar que Podem i IU monopolitzin la batalla contra l'Europa dels mercats, la troica i els paradisos fiscals, segons sembla representada en exclusiva pel luxemburguès?

La rellevància d'aquest vot socialista és que es va produir per ordre expressa del secretari general *in pectore* del PSOE, **Pedro Sánchez**, que així esquitxava el seu mandat amb la primera taca. El nou líder socialista es va prendre massa seriosament el discurs electoralista i tan hispà del seu partit sobre *les dues Europes*: la de les retallades i la de la justícia social. Una dicotomia que no cola quan els socialistes francesos també fan re-

tallades; els socialdemòcrates alemanys governen en coalició amb **Merkel** i hi ha comissaris socialistes que fins ahir defensaven l'austeritat.

Pacte i confrontació

Malgrat els discursos fets durant la campanya, els socialistes espanyols saben que al Parlament Europeu prima més el pacte que la confrontació i que esquerra i dreta voten junts milers de vegades. La lluita per la justícia social a Europa és urgent, però no es fa amb gestos de cara a la galeria amb un vot que els allunya de **Schulz, Renzi i Valls**.

@JuanchoDumall

La roda

L'espiral de violència a Gaza

Estiu del 1995 vaig participar en una iniciativa cofinançada per la Unió Europea, amb participació d'universitats europees i promoguda pel Partit Laborista d'Israel. Es tractava de promoure una publicació electrònica de contingut bàsicament econòmic. La iniciativa formava part d'un projecte més ampli orientat a estimular el desenvolupament de la regió i a potenciar i estrènyer lligams econòmics entre Israel i els seus veïns per tal d'estabilitzar aquella àrea del Pròxim Orient.

Salvant totes les distàncies, es tractava d'aplicar el model europeu que va permetre la creació de la CEE i la UE. Tot allò es produïa en el context dels acords de pau d'Oslo i de la política liderada pel primer ministre **Yitzhak Rabin** resumida en el concepte de «pau per territoris». Aquell dies, **Rabin** era objecte d'una duríssima campanya

Més difícil serà a llarg termini la viabilitat d'Israel amb la política de xenofòbia i repressió

nya de desprestigi polític i personal animada per l'extrema dreta religiosa i els sectors més conservadors. Uns mesos més tard, el 4 de novembre, Rabin era assassinat tot just després de participar en un acte massiu per la pau. Des d'aquell dia, tot ha anat pitjor. Aquell escenari de solució dialogada i pactada va saltar pels aires, i en cada bugada s'ha perdut un llençol.

Com més s'allunya la perspectiva d'un Estat palestí viable al costat de l'Estat d'Israel, menys marge hi ha per trobar una sortida justa i definitiva al conflicte. Militarment, ja fa molts anys que Israel té la guerra guanyada. La desproporció de forces és absoluta. Però com més s'endinsa en la política de xenofòbia, segregació i repressió, més difícil serà a llarg termini la viabilitat del mateix Estat d'Israel. Des de la negació de drets i sense sortida a l'espiral de la violència no hi haurà convivència. I en el millor dels casos, cauteritzar les ferides demanarà molts anys. ≡

ELS DIJOUS, ECONOMIA

El rebot del gat mort

Després de tres anys d'enfonsament és possible que la recuperació no sigui més que una simple inèrcia

ANTÓN
Costas

¿Llum al final del túnel? Sembla que sí. Les previsions apunten a una certa millora el 2014 i el 2015. La visió oficial és que el pitjor de la crisi ja ha passat i que ara la recuperació deixarà pas a l'expansió econòmica i a l'ocupació. Però aquesta no és la història completa. Hi ha una cosa que no encaixa. Prenguem les previsions que acaba de publicar l'FMI. Estima una taxa de creixement de l'1,2 per al 2014 i de l'1,6 per al 2015, sis dècimes per sobre de la previsió de l'abril i el doble de la del gener. Però a partir del 2016 la recuperació s'alenteix i creix una dècima cada any, fins al 2019. És una cosa intrigant.

El meu mestre, el professor **Fabián Estapé**, em va advertir contra el que ell anomenava «el rebot del gat mort». Quan un gat cau des de les altures, al xocar contra el terra fa un petit rebot. Però no ho fa perquè estigui viu, sinó per l'efecte de la inèrcia del xoc contra el terra. Després de tres anys d'enfonsament, és possible que el rebot de l'economia que es preveu per al 2014-2015 respongui a aquest efecte d'inèrcia, i no al fet que hagi recobrat la seva vitalitat. ¿Com es pot explicar aquest desacoblament entre millora a curt termini i estancament a llarg?

La veritat, no ens hauria de sorprendre. La gestió política de la crisi a la zona euro ha estat un cas de sadisme econòmic contra el consum

de les famílies. Si a això hi sumem l'efecte de l'austeritat pública, el resultat és que la demanda agregada ha quedat tocada per uns anys. Però si la demanda és anorèxica, la capacitat de creixement potencial es debilita.

¿Per què s'ha practicat aquest sadisme econòmic? Perquè es van confondre les prioritats a l'hora d'abordar les tres crisis que es van manifestar a partir del 2008.

La primera, la crisi financera, i la sequera de crèdit que va originar. La segona, la crisi econòmica, amb el seu impacte en l'atur. La tercera, la crisi fiscal, conseqüència de la caiguda d'ingressos fiscals causada per la recessió, l'augment de les despeses públiques per desocupació i les ajudes a la banca.

EL MÉS LÒGIC hauria estat atendre primer la crisi financera, sanejant els bancs i restaurant el crèdit a les famílies i les empreses. Alhora, s'hauria hagut d'ajudar al creixement i la reducció de l'atur. Per a això calia una administració com cal de les polítiques fiscal, monetària i de tipus de canvi. Finalment, calia comprometre's a aconseguir l'equilibri dels comptes públics, però de forma gradual i en un horitzó de mitjà termini.

Això és el que van fer els Estats Units. I els ha anat bastant bé. No han tornat a recaure en la recessió. I l'atur els ha baixat ja del 7%.

LEONARD BEARD

Les empreses amb liquiditat després de reduir salaris no l'usen en inversions productives

En el cas de la UE, la prioritat va ser l'equilibri a curt termini dels comptes públics. No es va advertir que mentre no se solucionés la crisi financera i econòmica aquest objectiu no solament era impossible, sinó perjudicial. Aquest enfocament ha ficat l'economia de la zona euro en una segona recessió, en l'atur massiu, l'endeutament públic i la deflació. ¿Quina ha estat la causa d'aquest error? Possiblement una rara combinació de diversos factors: mística d'austeritat, influència dels interessos dels banquers i els prestamistes, imperícia de joventut de les autoritats europees i carència d'institucions adequades de l'euro per

gestionar una crisi com aquesta. ¡Vés a saber!

Però el fet és que l'austeritat compulsiva, la retallada de despeses socials, la pujada d'impostos, l'endeutament de les famílies, les caigudes de salaris i l'atur han suposat una bona clatellada per al consum. El bon comportament de les exportacions no ha estat suficient per compensar aquest cop. No pot estranyar, doncs, que les previsions de creixement a mitjà termini siguin lúgubres.

¿I ARA QUÈ? En l'estratègia europea d'estabilitat i creixement, s'ha de posar el focus en el creixement. Això implica atendre els factors que estan darrere de la debilitat del consum de les famílies: l'atur, la falta d'ingressos i la creixent pobresa. Per contra, la liquiditat existent a les empreses, i la nova liquiditat que injectarà el BCE, no anirà cap a activitats productives sinó a inversions especulatives que produiran noves bombolles. Ja ho estem veient. Les empreses que tenen liquiditat, generada per la reducció de costos salarials, no l'estan utilitzant per a inversions productives.

Fan coses com comprar les seves pròpies accions, nous ERO, augmentar la retribució dels directius o inversions financeres de tipus especulatiu. No se'ls pot acusar. ¿Per què haurien d'invertir en noves fàbriques si no hi ha consum per comprar el que produïrien?

Tornant a la metàfora del professor **Estapé**, potser el gat no està mort, però se li han de donar moltes vitamines perquè pugui tornar a córrer. ≡

Catedràtic de Política Econòmica (UB)